

Collegevoorstel

Vergadering van: Zie voorblad

Team: Inkomen

Opsteller: Gerbrand Frederiks

Telefoonnummer: 14 0575

1334234 – Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026 en Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027

Portefeuillehouder:	André Putker
Openbaar:	Openbaar
Soort punt:	Besluitvormend
Procedure raad:	Memo's en collegestukken (ter info raad)

Besluit

Het college besluit:

1. de Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026 vast te stellen.
2. de Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027 vast te stellen.
3. de raad over beide concepten te informeren en consulteren in een beeldvormende raadsvergadering via bijgaande memo met consulterende vragen en presentatie.
4. de raad specifiek te consulteren over het voornemen om een Bestemmingsreserve Bestaanszekerheid te vormen en hierover op een later moment een afzonderlijk raadsvoorstel aan de raad voor te leggen.

Inleiding

Op 1 juli 2026 is het 3-jarig project Inwoner in Beeld afgerond. Dit project was destijds noodzakelijk om het proactieve contact met inwoners met inkomensondersteuning te herstellen en de menselijke maat weer centraal te stellen. Met de voorliggende Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026 rapporteren we aan de raad over de behaalde resultaten en de succesvolle transitie naar de reguliere werkwijze. Het project is afgesloten met een overschot van € 750.000. Dit bedrag wordt conform de financiële spelregels en na afronding van het project gestort in de Algemene Reserve.

Het project Inwoner in beeld heeft opvolging gekregen in de Lokale aanpak Bestaanszekerheid, die in oktober 2025 door de raad is vastgesteld (zaaknummer 1061640). In de Lokale aanpak Bestaanszekerheid is de visie opgenomen dat iedere inwoner van Zutphen in 2045 in

bestaanszekerheid leeft. Met de Lokale aanpak gaan we uit van de leefwereld van de inwoner en organiseren we de ondersteuning voor de verschillende leefgebieden hier simpel en integraal omheen.

Met de Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027 zetten we de volgende stap. Waar de Lokale aanpak de inhoudelijke koers, ambities en acties beschrijft, richt de Uitvoeringsagenda zich op de uitvoering: welke acties ondernemen we op welk moment, hoe werken we samen en hoe volgen we de voortgang.

Beoogd effect

Het beoogde effect van de Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026 is het aan de raad inzichtelijk maken van de oorspronkelijke ambitie, de doelen en de succesvol behaalde resultaten van het project. Daarnaast toont de Eindverantwoording aan hoe deze mensgerichte werkwijze — gebaseerd op bestaanszekerheid, vertrouwen en gelijkwaardigheid — structureel en duurzaam is geborgd binnen de reguliere bedrijfsvoering en de overkoepelende Lokale aanpak Bestaanszekerheid. Hiermee wordt de raad een helder beeld geboden van de wijze waarop de menselijke maat en het herstelde vertrouwen in de Zutphense dienstverlening ook in de toekomst geborgd blijven. De Eindverantwoording wordt na bespreking in de beeldvormende vergadering ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Het beoogde effect van de Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027 is om inzicht te geven in de acties, uitvoerende partners, planning, monitoring en financiën van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid. Met de consultatie kan de raad hierover een advies meegeven aan het college, waarna de Uitvoeringsagenda definitief door het college wordt vastgesteld.

Argumenten

1.1 De centrale doelstellingen van het project zijn succesvol gerealiseerd.

Op 1 juli 2026 zijn alle 1.228 inwoners uit de focusgroep daadwerkelijk in beeld, is het wederzijdse vertrouwen hersteld (86% van de inwoners vertrouwt de gemeentemedewerkers) en ervaart 83% van hen een zinvolle invulling van de dag. Bovendien is het bereik van en de bekendheid met de minimaregelingen aanzienlijk gestegen.

1.2 De transitie naar de reguliere werkwijze is voltooid.

Inwoner in Beeld is succesvol getransformeerd van een tijdelijke projectstructuur naar een integraal onderdeel van de dagelijkse dienstverlening.

1.3 Inwoner in Beeld wordt binnen de Lokale aanpak Bestaanszekerheid geborgd.

De leidende principes, veranderde werkwijze en ervaringen van het project 'Inwoner in Beeld' zijn overgenomen in de uitvoering van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid. Daarmee borgen we de werkwijze blijvend binnen de teams.

2.1 De concept Uitvoeringsagenda geeft een concrete invulling aan de visie

Met de opgenomen acties en randvoorwaarden geven we invulling aan de visie om alle inwoners een bestaanszeker leven te laten leiden. De concept Uitvoeringsagenda geeft inzicht in de acties, uitvoerende partners, planning, monitoring van de voortgang en financiën in het kader van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid.

2.2 De raad heeft verzocht om over de eindresultaten van het project te worden geïnformeerd.

De eindrapportage Inwoner in beeld is verbonden aan de Concept Uitvoeringsagenda van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027. Daarom stellen we voor om de onderwerpen gelijktijdig in een beeldvormende vergadering op 17 september 2026 aan de raad voor te leggen.

3.1 Met een consulterende beeldvormende vergadering, krijgen de fracties de mogelijkheid om advies aan het college uit te brengen.

Met de behandeling van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid is door de raad aangegeven dat hij goed meegenomen wil worden in de Uitvoeringsagenda en hierop nog input wil kunnen meegeven. De concept Uitvoeringsagenda wordt nu voorgelegd. Op basis van de consultatie met de fracties wordt de Uitvoeringsagenda definitief door het college vastgesteld.

4.1 Door de raad specifiek te consulteren over het toevoegen van € 750.000 vanuit de Algemene Reserve naar de op richten bestemmingsreserve Bestaanszekerheid kunnen we de raad informeren over de specifieke ontwikkelmogelijkheden voor bestaanszekerheid.

De bestemmingsreserve Bestaanszekerheid maakt het mogelijk om de werkwijze uit Inwoner in Beeld verder te borgen in de organisatie. Daarnaast is de reserve nodig om uitvoering te geven aan het onderzoek besteedbaar inkomen en de opvolgende acties, om de werkwijze breed te implementeren, en om het lokale netwerk en de communicatie rond bestaanszekerheid te versterken. Door deze reserve in te zetten zijn er geen andere extra middelen voor de Uitvoeringsagenda benodigd. We doen het voorstel om de huidige bestemmingsreserve Armoedebestrijding te hernoemen naar de bestemmingsreserve Bestaanszekerheid.

Kanttekeningen

1.1 De beweging die in gang is gezet met Inwoner in Beeld vraagt om een lange termijn focus.

We hebben met Inwoner in Beeld een werkwijze ontwikkeld, waarin de inwoner centraal staat en wij ernaast. Deze werkwijze wordt geborgd en verder ontwikkeld door middel van de overkoepelende domeinoverschrijdende Lokale aanpak Bestaanszekerheid. Het doorzetten van deze ontwikkeling binnen de Lokale aanpak is essentieel om de werkwijze structureel door te voeren.

2.1 De beweging naar meer bestaanszekerheid voor iedere inwoner vraagt om een lange termijn focus en is afhankelijk van meerdere factoren.

Het vergroten van de bestaanszekerheid van onze inwoners wordt ook bepaald door economische ontwikkelingen, mondiale ontwikkelingen en keuzes vanuit het rijk. Dit zijn ontwikkelingen waar de gemeente geen invloed op heeft. En in het lokale netwerk is de gemeente één van de partners die allen samenwerken op gelijkwaardige voet.

2.2 Het onttrekken van middelen uit de Algemene Reserve om deze toe te voegen aan een bestemmingsreserve is niet in lijn met de financiële spelregels.

Met het toevoegen van extra middelen in het bestemmingsreserve Bestaanszekerheid kan er uitvoering worden gegeven aan de Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027. De financiële spelregels schrijven voor dat onttrekkingen uit de Algemene Reserve zo veel mogelijk integraal worden afgewogen bij de Voorjaarsnota.

2.3 De uitvoering van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid is afhankelijk van de toevoeging van incidentele middelen aan de bestemmingsreserve

In de Uitvoeringsagenda is een financiële paragraaf opgenomen. Er worden, zoals met de vaststelling van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid is aangegeven, incidentele middelen gevraagd in de vorm van een bestemmingsreserve. Dit voorstel wordt met de definitieve vaststelling van de Uitvoeringsagenda aan de raad voorgelegd. Als de raad niet instemt met dit raadsvoorstel dan zal de Uitvoeringsagenda vertraging oplopen. We kunnen geen of minder goed invulling geven aan het voorgenomen onderzoek naar besteedbaar inkomen met eventuele vervolgacties, een revolverend fonds voor inwoners, de uitrol en borging van de nieuwe werkwijze binnen de interne organisatie,

de versterking van het lokale netwerk en het verbeteren van de communicatie rondom bestaanszekerheid. Deze vertraging zal vervolgens ook negatief doorwerken op het vergroten van bestaanszekerheid bij onze inwoners.

Communicatie

Inwoners worden over de resultaten van het project Inwoner in Beeld geïnformeerd via een factsheet in begrijpelijke taal (B1-niveau).

Medewerkers worden blijvend geïnformeerd en betrokken via interne presentaties aan de verschillende teams en gesprekstraining. Hiermee krijgen de mensgerichte principes en servicebeloften vanuit het project Inwoner in Beeld concreet betekenis.

De regie op en afstemming van alle communicatieactiviteiten die vanuit het project Inwoner in Beeld in gang zijn gezet, worden belegd bij de Communicatiegroep bestaanszekerheid. Deze groep bewaakt de rode draad en zorgt ervoor dat de werkwijze van het project Inwoner in Beeld blijft aansluiten bij de bredere profilering van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid. In de Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid is het communicatieplan opgenomen.

Uitvoering

De Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026 wordt na de beeldvormende raad definitief ter vaststelling aan de raad aangeboden.

De ingezette werkwijze wordt geborgd en verder ontwikkeld door middel van de overkoepelende domeinoverstijgende Lokale aanpak Bestaanszekerheid.

De Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027 heeft een reikwijdte van 20 jaar (tot en met 2045). De voortgang wordt via de reguliere planning- & controlcyclus jaarlijks gemonitord. Elke twee jaar vindt er een tussentijdse evaluatie plaats, op basis waarvan kan worden bijgestuurd. De eerste evaluatie staat gepland voor eind 2027.

Evaluatie

Niet van toepassing voor de Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026.

De voortgang van de Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027 monitoren we jaarlijks, evalueren we tweejaarlijks en sturen we waar nodig bij.

Financiële consequenties

Voor het project Inwoner in Beeld is via raadsvoorstel 488332 (op 24 april 2023) € 3.000.000 beschikbaar gesteld door de raad. Het project wordt afgesloten. De uitgaven zijn binnen de budgettaire kaders gebleven. Door een tragere opstart in de beginfase is er een onderuitputting ontstaan en blijft er € 750.000 over aan middelen. Conform de financiële beleidskaders vloeien deze middelen terug naar de Algemene Reserve.

Voor het project Inwoner in Beeld zijn tot de formele einddatum van het project de uitgaven voor de reguliere projectuitvoering binnen de budgettaire kaders gebleven.

De acties die we vanuit de zes ambities van de Lokale aanpak Bestaanszekerheid uitvoeren, vallen zoveel mogelijk binnen de reguliere werkzaamheden van de beleids- en uitvoeringsteams. De uitvoeringskosten zijn daarmee vooralsnog gedekt vanuit de reguliere middelen van de beleids- en uitvoeringsteams die betrokken zijn bij bestaanszekerheid. Als er extra inzet of andere

uitvoeringstaken benodigd zijn die niet vanuit de reguliere middelen zijn gedekt, dan zal op een later moment aan de raad worden voorgelegd om hier extra middelen voor vrij te maken.

Voor incidentele inzet van middelen is in de concept Uitvoeringsagenda een overzicht van de plannen opgenomen. Hierin zijn opgenomen: de uitvoering van voorgenomen acties en beleidsontwikkeling, verbinding tussen de ambities en communicatie. De totale raming van de incidentele kosten bedraagt voor de komende jaren circa € 1.000.000.

Voor de dekking van deze middelen is het college voornemens om een raadsvoorstel aan de raad voor te leggen om:

- Uit de Algemene Reserve € 750.000 te onttrekken ten behoeve van de bestemmingsreserve Bestaanszekerheid (voormalig bestemmingsreserve Armoedebestrijding);
- De bestemmingsreserve Armoedebestrijding (met een budget van € 320.000) in te zetten voor de Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027 en deze reserve te herbenoemen naar Bestemmingsreserve Bestaanszekerheid;
- De incidentele kosten voor uitvoering van de voorgenomen acties, zoals beleidsontwikkeling, verbindende acties en communicatie in het kader van bestaanszekerheid te dekken uit de Bestemmingsreserve Bestaanszekerheid.

Met het voorliggende collegevoorstel worden deze middelen nog niet beschikbaar gesteld. Hiervoor volgt een afzonderlijk raadsvoorstel, waarbij de raad wordt gevraagd de benodigde financiële middelen beschikbaar te stellen en de voorgestelde wijzigingen in de bestemmingsreserve vast te stellen. Wanneer de raad hiertoe niet besluit is uitvoering van de lokale aanpak bestaanszekerheid onzeker. Hierover komt het college met een separaat raadsvoorstel in december 2026 naar de raad.

Bijlagen

Memo Raad Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld en Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid

1334234 - Bijlage 1. Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026

1334234 - Bijlage 2 Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027

1334234 - Bijlage 3. Presentatie Concept Eindverantwoording Inwoner in Beeld 2023-2026 en Concept Uitvoeringsagenda Lokale aanpak Bestaanszekerheid 2026-2027

1334234 - Bijlage 4. 21510 Zutphen Onderzoeksresultaten Inwoner in Beeld 12-04-2024

1334234 - Bijlage 5. 21934 Zutphen Inwoner in Beeld meting 2026

1334234 - Bijlage 6. 21934 Rapport focusgroep Inwoner in Beeld

1334234 - Bijlage 7. Reflectie op Leidende principes Inwoner in beeld 2026

1334234 - Bijlage 8. Inwonerreis Inkomensondersteuning 2026

1334234 - Bijlage 9. Compilatie succesverhalen uit nieuwsbrieven 2024-2026